

Kolmas sukupolvi jatkaa sahayrittäjänä Taivassalossa

Janne Larjama jatkaa isoisänsä 60 vuotta sitten aloittamaa sahaustoimintaa.

Timo Larjama on jatkanut isänsä aloittamaa liiketoimintaa jo vuodesta 1970 alkaen. Yrityksellä on pyörö-sahalinja, haketus kone, kuivuri ja hakelämpölaite, jolla yritystilojen lisäksi lämmitetään samalla alueella olevat kaksi omakotitaloa. Lisäksi Larjamalla on höyläämö, jonka tärkeimpiä asiakkaita kesämökkiläisten ja saariston rakentajien lisäksi ovat meriteollisuuden alihankkijat, jotka toimittavat muun muassa valtameriristeilyihin erikoispuista valmistettuja rakenteita ja sisustuksia.

– Kyllähän tällä sahayrittämisellä ja kovalla työllä on elantonsa pystynyt hankkimaan vuosikymmenien aikana, vaikka ei se mikään kultakaivos ole ollut, kertoo vanha Puumies ja Kotkan Puutalousopiston kasvatti Timo Larjama eläkeläispäiviensä lähestyessä.

– Olen aina pyrkinyt pysymään ajan tasalla toimintaan liittyvissä asioissa, koska teen tätä työtä päätoimisesti.

▲ Timo ja Janne Larjama yrityksensä toimiston portailla. Kuvassa mukana myös neljäs sukupolvi, pojat Joose 4 v. ja Jooa 6 v.

Viimeisin iso muutos pienelle puunjalostajalle oli CE-merkintäpakon voimaantulo vuonna 2013. Ennen sitä osallistuin

Metsäkeskuksen RakPuuCe-kursseille, laadin CE-merkintään vaadittavat FPC-manuaalit tuotteilleni ja otin mer-

kinnän käyttöni muissa paitsi lujuslajittelussa sahatavarassa. Manuaali siihenkin on valmis, mutta pienillä myyntimäärillä ei pysty tarkastuksien kustannuksia peittämään. Näin tarvittavat lujuslajitellut tavarat välitän isommilta toimittajilta asiakkailleni. Itselläni on myös lujuslajittelu oikeudet Varsipuu ry:n järjestämältä kurssilta.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ ON MUUTTUNUT

– Paljon ovat työ sekä laitteet kehittyneet vuosikymmenten aikana. Vielä -70 ja -80 luvuilla oli rahtisahauttaminen yleistä. Silloin harjoitettiin vielä hartiapankkirakentamista oman tontin puista ja maataloudenharjoittajat rakensivat tuotantotilojaan omista sahaustamistään puista. Niihin aikoihin myös kesämökkirakentaminen näillä seuduilla oli vilkkaimmillaan. Nykyään hartiapankkirakentaminen on lähes täysin loppunut, eikä maataloilla ole enää aikaa rakentaa tarvittavia isoja tuotantolaitoksia itse. Investoinnit pitää saada nopeasti tuotantokuntoon. Tonttien vähentyessä Turun saaristossa myös mökkiläisten tarpeet ovat muuttuneet. Enemmän tehdään täydennysrakentamista sekä lisämajoitustiloja vanhoille mökkeille. Yhä useammin mökkejä myös remontoidaan ympärivuotiseen asumiseen kelpaaviksi, toteaa Timo Larjama kokemuksen perustavalla tietämyksellä.

Larjaman mukaan puutuotealan pienyrittäjän pitää sopeutua muutokseen ja muuttaa toimintaansa kehityksen mukaan.

◀ Toimiston seinällä on kokoelma puumiesten normaaleista työkaluista 1950-luvun loppupuolella.

TOIMINNAN JATKAJA LÖYTYI OMASTA PERHEESTÄ

Timo Larjama on jo ikänsä puolesta valmis jäämään eläkkeelle. Hän on asiaa valmistellut jo muutaman vuoden ajan, mutta ongelmana on ollut yrityksen toiminnan jatkaminen tai sen myyminen. Larjaman yritys oli jo myytävänä, mutta sopivaa ostajaa ei vain löytänyt. Tänä vuonna tilanne ratkesi oikeastaan parhaalla mahdollisella tavalla. Timo Larjaman poika Janne, joka oli kouluttautunut tietotekniikka-alalle, päätti siirtyä isänsä liiketoimintaa jatkamaan.

– Omat ajatukseni yritystoiminnan jatkamisesta ovat olleet pinnan alla jo pidempään, mutta vasta edellinen vuosi Lappeenrannan teknillisen korkeakoulun yrittäjyyden koulutusohjelmassa veivät asian konkreettiselle tasolle. Koulu jäsensi ajatuksia yrittäjyydestä monella eri tasolla, tuoden esiin mm. tekijöitä, joiden seurauksena päätös on kypsynyt näinkin hitaasti. Yrittäjyyteen liittyvien riskien tiedostaminen sekä mahdollisuuksien arviointi vastaavasti vahvistivat luottamusta siihen, että tavoitteet ja tahtotila yritystoiminnan jatkamiselle ovat oikeat sekä realistiset. Tiedostan olevani vielä prosessin alkutaipaleella, mutta katson kohti tulevaa erittäin suurella mielenkiinnolla, kertoo **Janne Larjama** suuresta päätöksestään.

Janne Larjama muutti keväällä vaimonsa ja kahden lapsensa kanssa isänsä sahan alueelle rakentamaan omakotitaloon ja hänen vanhempansa samalla tontilla sijaitsevaan

Timon isän rakentamaan vanhempiin taloon. Järjestely on varmasti hyvä – Timo Larjamalla on vielä paljon annettavaa niin tiedollisesti kuin taidollisestikin jälkipolville.

– Eri alalta puutuoteteollisuuden vaatii vielä paljon oppimista, tuumailee Janne Larjama.

– Keväällä osallistuin jo Metsäkeskuksen ja Luken TutKi-hankkeen ja Varsipuurin järjestämälle lujuuslajittelukurssille Turun Starkissa. Kurssilla oppi tuntemaan puun ja sen ominaisuudet mainiosti. Jatkossakin tulen käyttämään hyväkseni TutKi-hankkeen pienyrittäjille tarjoamia koulutuksia ja palveluita. Nyt on tärkeää löytää ja ottaa käyttöön ne toimintatavat, joilla nykyaikainen asiakas saadaan tyytyväiseksi ja käyttämään lähialueen palvelujen tarjontaa. Ehkäpä itse tuotteisiin olisi hyvä saada lisättyä enemmän palveluita, toteaa Larjama luottavaisena tulevaisuuteen alalla.

– Varsinais-Suomessa, Taivassalossa toimivalla liikepaikalla on työstetty puuta jo kahden sukupolven ajan. Yritys on vuosien varrella onnistunut säilyttämään asemansa vastaamalla asiakkaiden tarpeisiin monipuolisen valikoiman sekä yksilöllisen palvelun kautta. Selvää on jo nyt, että tämä tavoite tulee olemaan keskeinen osa toimintaamme myös tulevaisuudessa, toteaa Janne Larjama lopuksi isänsä Timo Larjaman yhtyessä näkemykseen. ■

MIKKO PELTOVIRTA

FAKTA

- Vuonna 1992 Suomessa oli alle 10 000 m³ tuottavia piensahoja noin 3 50, joista käytössä oli noin 2 400 kpl. Vuonna 2012 toiminnassa oli vain noin 1 200 piensahaa.
- Tutkimuksesta kilpailukykyä -hanke (TutKi) selvittää Etelä-Suomen alueella mikro- ja pienten yritysten ammattitukintotarpeita ja järjestämisen perusteita. Hankkeen aikana 2016–2018 pilotoidaan Puutuotealan ammattitukinto, ja kokeiluun haetaan yrityksiä ja yritysten henkilöstöä. Tarkoituksena on parantaa yrittäjien sekä yritysten henkilöstön mahdollisuutta saada puutuotealan korkeatasoista koulutusta ja hankkia pätevyys toimia puualan yrittäjänä sekä eri tuotannon tehtävissä. Lisätietoa saa hankkeen projektipäälliköltä Jouni Silvastilta Metsäkeskuksesta.